Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Gerasimiuk
dnia 30 września 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-47/2025

z dnia 30 września 2025 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Turośl kredytu długoterminowego w wysokości 1.000.000 zł zaciąganego w roku 2025

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk - przewodnicząca

Beata Chmielewska - członek

Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Turośl kredytu długoterminowego w wysokości 1.000.000 zł (słownie: jeden milion złotych) zaciąganego w 2025 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2025 roku, **przekazując uwagę** dotyczącą planowanych na lata 2026-2030 nadwyżek operacyjnych, zawartą w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Turośl pismem Nr FN.3051.1.2025 z dnia 18 września 2025 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 1.000.000 zł. O zaciągnięciu kredytu postanowił Wójt Turośli w dniu 18 września 2025 r., podejmując zarządzenie Nr 138/2025 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Z zapisu § 2 zarządzenia wynika, iż zaciągane zobowiązanie będzie spłacane z uwzględnieniem planów budżetowych w okresie obejmującym spłatę tj. 2030 r.

Z uchwały budżetowej Gminy Turośl na 2025 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że na 2025 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 1.780.957,71 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 49.580.998,35 zł (z tego dochody bieżące 38.578.242,82 zł, dochody majątkowe 11.002.755,53 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 51.361.956,06 zł (z tego wydatki bieżące 36.706.581,34 zł, wydatki majątkowe 14.655.374,72 zł).

Jako źródła pokrycia deficytu wskazano:

1. przychody z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 600.000 zł;
2. przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 180.957,71 zł;
3. przychody z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 1.000.000 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), dalej jako u.f.p. Dodatkowo gmina planuje rozchody w łącznej wysokości 2.811.000 zł, które w części zostaną pokryte planowanym do zaciągnięcia kredytem krótkoterminowym w wysokości 1.411.000 zł (związanym z prefinansowaniem zadania inwestycyjnego realizowanego z udziałem środków z budżetu UE), a w części-wolnymi środkami (w wysokości 1.400.000 zł). Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy Turośl sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r. wskazuje, iż jednostka dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie deficytu i rozchodów budżetu bieżącego roku.

W postanowieniu zawartym w § 2 uchwały Nr XII/66/25 z dnia 2 września 2025 r. w sprawie zmian w budżecie na rok 2025, Rada Gminy Turośl ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 1.000.000 zł Upoważnienie dla Wójta do zaciągnięcia tego zobowiązania w ramach powyższego limitu określono w § 12 pkt 1 uchwały Rady Gminy Turośl Nr VII/42/24 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2025 rok. Mając na uwadze konstrukcję budżetu na 2025 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii organ wykonawczy działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1pkt 2 i w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Turośl została przedstawiona w uchwale Rady Gminy Turośl Nr XII/65/25 z dnia 2 września 2025 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośl na lata 2025 – 2030. Przyjęte w tej prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Pozyskanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest tylko w bieżącym roku budżetowym. W latach 2026-2030 prognozowane są nadwyżki dochodów nad wydatkami w wysokościach w pełni finansujących przypadające do spłaty raty zobowiązań kredytowych. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 5.100.000 zł, ma wystąpić na koniec 2025 roku, co stanowi 10,3% szacowanych w tym roku dochodów ogółem. W kolejnych latach dług będzie sukcesywnie maleć.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów z ostatnich siedmiu lat (2018-2024) wynika, że w okresie spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 5,16% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie 2024 r. stanowiącym 13,56%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem corocznie będzie

kształtował się na względnie bezpiecznych poziomach (od 8,09% w roku 2026 do 7,60% w 2030 roku).

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągania nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) prognozowanych na lata 2025 - 2030. W budżecie 2025 roku wynik z działalności bieżącej gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 1.871.661,48 zł, co jest zgodne z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2026 – 2030 tzw. nadwyżki wykazują silną tendencję wzrostową w przedziałach pomiędzy 3.950.000 zł w 2026 roku do 5.500.000 zł w ostatnim roku prognozy.

Nadwyżka operacyjna w latach 2018 – 2024 wyniosła:

- *wykonanie 2018* *1.642.523,14 zł;*
- *wykonanie 2019* *2.502.205,26 zł;*
- *wykonanie 2020* *3.437.911,91 zł;*
- *wykonanie 2021* *3.161.864,74 zł;*
- *wykonanie 2022* *4.247.899,37 zł;*
- *wykonanie 2023* *1.776.199,59 zł;*
- *wykonanie 2024* *404.348,45 zł.*

Średnia wielkość nadwyżki operacyjnej osiągniętej w ostatnich siedmiu latach wyniosła 2.453.278,92 zł. Zatem planowane na lata 2026-2030 nadwyżki operacyjne szacowane są w sposób bardzo optymistyczny. **Skład Orzekający podkreśla**, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Dlatego w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu (w szczególności zakładanych nadwyżek operacyjnych). Zdaniem Składu konieczne są konkretne działania zmierzające do oszczędności po stronie wydatków bieżących, ewentualnie poszukiwanie zwiększonych wpływów dochodów bieżących budżetów we wszystkich latach objętych prognozą.

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni oddaty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk